

Demografia - počet zomretých a príčiny úmrtí v SR v druhom štvrtroku 2023

Posledná aktualizácia: 26.04.2024 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Tematická oblasť: null

Okruh: null

Dátum publikovania: 26.07.2023

Počet úmrtí sa udržal pod priemerom rokov pred pandémiou, nadúmrtnosť však pretrvávala u mladších seniorov

Pokles zaznamenali dve najčastejšie príčiny úmrtí – choroby obehovej sústavy a nádory. Nadúmrtnosť o 12 % však pretrvala v skupine mladších seniorov vo veku od 65 do 74 rokov. Mierne nadpriemerný počet zomretých z regionálneho hľadiska mali tiež Trenčiansky a Košický kraj.

Celková úmrtnosť na Slovensku sa aj v 2. štvrtroku 2023 dostala po dvoch rokoch pod hodnotu dlhodobého priemeru pred pandémiou. V súhrne za apríl až jún tohto roka zomrelo v SR 12,3 tisíca ľudí, čo je medziročne o takmer 11 % menej osôb (o 1,5 tisíca). Súčasne to bolo o 3,1 % menej zomretých ako hodnoty päťročného priemeru rokov 2015 – 2019 pred nástupom pandémie¹⁾. Vyplýva to z predbežných dát o počtoch zomretých a príčinách úmrtí za druhé tri mesiace roka 2023, ktoré aktuálne zverejnil Štatistický úrad SR.

Stiahnite si graf vo vysokom rozlíšení [vo formáte PDF](#) (600 kB), alebo [vo formáte PNG](#) (36 kB).

„Menej úmrtí v porovnaní s päťročným priemerom ovplyvnil v prvom aj v druhom štvrtroku okrem ústupu pandémie hlavne nižší počet zomretých v dvoch najčastejších príčinách úmrtí – pri chorobách obehového systému a nádoroch,“ uviedla Zuzana Podmanická, riaditeľka odboru štatistiky obyvateľstva Štatistického úradu SR.

Doznievanie pandémie COVID-19 sa prejavilo aj na znížení hrubej miery úmrtnosti. Počet zomretých prepočítaný na 100-tisíc obyvateľov²⁾ sa dostal v druhom štvrtroku tohto roka na 904 úmrtí. V priemere za rovnaké obdobie posledných 5 rokov pred pandemiou bol na úrovni 931 úmrtí na 100-tisíc obyvateľov. Hrubá miera úmrtnosti tak bola nižšia ako päťročný priemer pred pandemiou už druhý štvrtrok po sebe.

Výrazne menej osôb zomieralo v skupine ľudí v produktívnom veku

Najväčšia skupina zomretých, seniori vo veku 65 a viac rokov, predstavovala v 2. štvrtroku takmer 78 % všetkých úmrtí (9,5 tisíce osôb). Ich počet bol o necelé 2 % vyšší ako päťročný priemer pred pandemiou, ale zároveň o 10 % nižší ako vlni. Kým starších seniorov nad 75 rokov zomrelo menej ako v priemere pred pandemiou, v skupine mladších seniorov (od 65 do 74 rokov) sa stále ešte udržala pomerne vysoká nadúmrtnosť, t. j. v tejto vekovej skupine počet zomretých o 12 % prevyšoval predpandemický priemer.¹⁾

Najvýraznejšie, rovnako ako v prvom štvrtroku, sa znížila aktuálna úmrtnosť v skupine ľudí v produktívnom veku (15 až 64 rokov). Medziročne počet zomretých klesol o 12 % a oproti päťročnému priemeru dokonca až o 17 %. V tejto vekovej kategórii zomrelo v 2. štvrtroku tohto roka 2,7 tisíce osôb.

Počet zomretých za druhý štvrtrok tohto roka klesol medziročne vo všetkých krajoch Slovenska. V šiestich bol počet zomretých nižší aj v porovnaní s priemerom pred pandemiou¹⁾. Miernu nadúmrtnosť zaznamenali len Trenčiansky (1,8 %) a Košický kraj (0,8 %). Najvyššiu podúmrtnosť, a to o viac ako 7 %, v porovnaní s rovnakým obdobím nepoznačeným pandemiou mali Prešovský a Nitriansky kraj.

Po zohľadnení veľkosti krajov z hľadiska počtu obyvateľov, hrubá miera úmrtnosti medziročne klesla vo všetkých ôsmich krajoch Slovenska. Najnižšia bola v Bratislavskom a Prešovskom kraji s počtom menej ako 780 zomretých na 100-tisíc obyvateľov. Najhoršia situácia v rámci SR bola v Banskobystrickom kraji, kde miera úmrtnosti v 2. štvrtroku predstavovala hodnotu až 1 045

zomretých na 100-tisíc obyvateľov.

Infekcia COVID-19 bola desiatou z 22 najčastejších príčin úmrtí

Na následky infekcie COVID-19 zomrelo od začiatku apríla do konca júna tohto roka 62 osôb, čo je takmer sedemkrát menej ako v rovnakom období v roku 2022. S necelým 0,5 % podielom na všetkých úmrtiach sa COVID-19 zaradil medzi príčiny, ktoré dlhodobo len nepatrne ovplyvňujú úmrtnosť. Posunul sa na 10. priečku spomedzi 22 skupín ochorení³⁾.

Stiahnite si graf vo vysokom rozlíšení [vo formáte PDF](#) (145 kB), alebo [vo formáte PNG](#) (53 kB).

Na znížení úmrtnosti sa významne podieľala dlhodobá najčastejšia príčina úmrtí v SR – choroby obehového systému, ktorá tvorila 46 % úmrtí (5,6 tisíca osôb). Ich počet medziročne klesol takmer o 9 % a oproti priemeru pred pandémiou o viac ako 6 %.

Druhou najčastejšou príčinou zomierania v SR boli nádory, ktoré si v druhom štvrtroku vyžiadali takmer 3,2 tisíca obetí a tvorili 26 % zo všetkých úmrtí. Za posledných dva a pol roka zomieralo na nádory menej ľudí ako predstavuje päťročný priemer pred pandémiou. V druhom štvrtroku predstavovala podúmrtnosť v rámci tejto skupiny príčin úmrtí takmer 3 %.

Celková úmrtnosť na Slovensku klesla aj za 1. polrok 2023

V súhrne za 1. polrok 2023 zomrelo na Slovensku 26,5 tisíca osôb, čo v medziročnom porovnaní predstavovalo 13 % pokles. V porovnaní s päťročným priemerom pred pandémiou to bolo o takmer 4 % menej.

- ¹⁾ Pre objektívnu odpoveď na otázku, do akej miery bola aktuálna úmrtnosť horšia ako v časoch pred pandémiou, Štatistický úrad SR upravil výber rokov, z ktorých sa vypočítaval priemerný počet úmrtí pred pandémiou. Do 5-ročného priemeru sa počítali hodnoty za r. 2015 – 2019, čo boli posledné roky neovplyvnené pandémiou. Rok 2020 už bol ovplyvnený pandémiou najmä v posledných mesiacoch roka, rok 2021 v prvých aj posledných mesiacoch roka a rok 2022 najmä v prvých mesiacoch roka.
- ²⁾ Na účely výpočtu hrubej miery úmrtnosti sa používa stredný stav obyvateľov (k 1. 7.).
- ³⁾ Príčiny úmrtí sa klasifikujú podľa 22 skupín ochorení Medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH).

Výstupy k téme úmrtnosť:

- Príloha na stiahnutie:
[Demografia - počet zomretých a príčiny úmrtí v SR v druhom štvrtroku 2023](#) (ZIP – 181 kB).
- Dáta o úmrtnosti a príčinách úmrtí nájdete v databáze Štatistického úradu SR DATAcube.:
[Zomretí podľa mesiaca úmrtia, veku, pohlavia a príčiny smrti - SR-oblasť-kraj \(mesačne\) \[om3801mr\]](#)
Dátová kocka obsahuje počty zomretých a príčiny úmrtí v SR podľa 22 skupín Medzinárodnej klasifikácie chorôb (MKCH) po mesiacoch aj za celý rok (vrátane ochorenia COVID-19). Obsahuje tiež regionálne štruktúry (kraje, SR), vekové štruktúry (predproduktívny, produktívny aj poproduktívny vek, aj vekové skupiny po 5 rokoch). Mesačné dáta pre rok 2022 sú predbežné, údaje za predchádzajúce roky sú definitívne.
- Podrobné údaje o úmrtnosti boli zverejnené v 2. štvrtroku 2023 v záložke:
[Štatistiky/Demografia a sociálne štatistiky/Obyvateľstvo a migrácia/Ukazovatele/Pramenné dielo – Zomretí](#)

alebo v záložke

[Štatistiky/Demografia a sociálne štatistiky/Obyvateľstvo a migrácia/Ukazovatele/Pramenné dielo – Príčiny smrti](#)

Vydal:

Štatistický úrad SR
Lamačská cesta 3/C
P.O. Box 67
840 00 Bratislava 4
Slovenská republika

Hovorca:

tel. +421 2 50 236 553
e-mail: hovorca@statistics.sk

Sociálne siete :

Informačný servis:

tel. +421 2 50 236 339
+421 2 50 236 335
e-mail: info@statistics.sk

Upozornenie: Pri uverejnení celej informatívnej správy alebo jej časti prosíme uviesť zdroj informácií Štatistický úrad Slovenskej republiky. Štatistický úrad SR tvorí kvalitné štatistiky užitočné pre spoločnosť podľa 16 zásad týkajúcich sa inštitucionálneho prostredia, štatistických procesov a výstupov podľa Kódexu postupov pre európsku štatistiku.